

Mediace

Mediace je metoda rychlého a kultivovaného mimosoudního řešení konfliktů a sporů za asistence třetí neutrální strany, která vede jednání sporných stran k tvorbě vzájemně přijatelné dohody. Jedná se o neformální proces, ve kterém jsou obě strany přítomny dobrovolně.

Zkušenosti ukazují, že mediační proces umožňuje stranám přicházet s více efektivními a kreativními řešeními dané situace. V 70 – 80 % případů je dosaženo výsledné, pro všechny strany přijatelné dohody. Mediátor nemá pravomoc vydávat závazné rozhodnutí, pouze pomáhá stranám, aby se sami dohodly na řešení sporu.

Mediace je nový obor, který v sobě zahrnuje právní specifika, psychologická specifika a sociální a sociologická specifika. Mediace v ČR již není neznámým pojmem, i když není ještě plně zapojena do celého právního systému a obecného povědomí, tak jako v ostatních státech EU či v USA. Zde se mediace využívá v 60 až 70 % pracovních, obchodních, rodinných či komunitních sporů, přičemž zhruba dvě třetiny končí uzavřením výsledné dohody. V některých státech je mediace upravena jako způsob mimosoudního vyjednávání právním řádem, a je běžné, že kauza je před soudním jednáním mediována a soud dohodu akceptuje v případě, že to právo dovoluje. U nás mnoho lidí stále využívá soud jako jedinou instanci v situacích, kdy své konflikty nedokáží efektivně řešit sami.

Přestože zatím není zákon o mediaci schválen, dávají naše občansko právní, rodinně-právní a obchodní právní normy již nyní přednost dohodě účastníků před dalším projednáváním věci a rozhodnutí rozsudkem po provedení úplného dokazování.

Výhody mediace:

1. účastníkům ponechává kontrolu nad procesem a podobou konečného výsledku
2. poskytuje možnost vyhnout se soudnímu sporu a bez dlouhých čekacích lhůt a zbytečných finančních nákladů konflikt vyřešit
3. důvěrné informace uchovává mezi zúčastněnými
4. snižuje stávající napětí a ponechává účastníkům prostor pro případnou budoucí spolupráci

Obvyklé fáze mediace:

1. uzavření dohody (strany se dohodnou, že budoucí či existující spor bude řešen touto cestou)
2. výběr mediátora, či podřízení se institucionalizovanému řízení (např. WIPO či AAA)
3. příprava mediace mediátorem

4. vlastní průběh mediace (komunikace, rozvoj porozumění, vnímání svého problému i problému druhé strany, pochopení slabin obou stran, konsenzus)

Kde lze mediaci využít:

1. rodinná mediace
2. mediace v podnicích a institucích
3. občansko právní mediace
4. mediace trestně-právní
- 5.

MEDIÁTOR

Proces mediace řídí profesionál na efektivní vyjednávání s případnou specializací v oblasti projednávaného tématu (mediátoři jsou nejčastěji právníci, psychologové, sociologové). Pro uchování své neutrality není mediátor ve sporu nijak zájmově, nebo mocensky angažován, tj. není obhájcem ani poradcem zúčastněných stran. Jeho role spočívá v profesionálním vedení procesu.

Akreditaci mediátorů poskytuje v České republice např. Asociace mediátorů ČR či Unie pro rozhodčí a mediační řízení ČR.